

Techniek blijft grote uitdaging voor ex-Siemens topman en de maatschappij

ing. Martin van Pernis

Na 40 jaar Siemens is hij nog steeds buitengewoon geïnteresseerd in techniek en blijft hij het belang ervan voor onze samenleving benadrukken. "Als tegenwicht heb ik ernaast functies op andere terreinen gehad. Dat is nog steeds zo", zegt Martin van Pernis, tot zijn pensionering in 2010 voorzitter van de Raad van Bestuur van Siemens Nederland. Nu heeft hij twee 'ankerfuncties': voorzitter van Vernieuwing Bouw en president van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs (KIVI NIRIA). Daarnaast houdt hij zich bezig met gezondheidszorg, onderwijs en de mooiste voetbalclub van Nederland en heeft hij een aantal commissariaten. "Ik blijf nergens langer dan twee perioden. Als alles loopt en weer rustig is vertrek ik. Alleen maar op de winkel passen boeit me niet, er moet wat moeten gebeuren."

D

De samenleving kan niet meer zonder techniek. Uitval van stroom of communicatiemiddelen bijvoorbeeld kan totale chaos veroorzaken. Daarom is het ingenieursvak zo belangrijk. Martin van Pernis vindt dat Nederland sowieso trots moet zijn op de technische prestaties die ingenieurs keer op keer leveren. Of het nu gaat om bruggen, spoorlijnen, autowegen, gebouwen of de tweede Maasvlakte. Door dat uit te dragen hoopt hij jongeren te verleiden te kiezen voor een technische opleiding. "Het presidentschap van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs KIVI NIRIA, waarvoor ik al in mijn Siemensperiode ben gevraagd, is een eer én een mogelijkheid in actie te komen tegen maatregelen die averechts werken. Onlangs heb ik de Kamerfracties gewezen op de gevolgen van de voorgenomen beperking van de studieduur. De zogenoemde 5-jaarmaatregel treft vooral techniekstudenten. Ik denk dat niemand

eraan heeft gedacht dat zij vaak eerst hun bachelor halen en daarna overstappen naar het wetenschappelijk onderwijs. Ze hebben echt zes jaar nodig voor hun studie. Geef ze de kans die af te ronden. Als studenten het laatste jaar zelf moeten betalen ben ik bang dat velen afhaken. Dat zou zonde zijn, na al onze inspanningen om meer studenten naar het technisch onderwijs te krijgen."

Van nabij heeft Van Pernis het belang van goede scholing leren kennen. "Mijn broer, vrouw en zwager zitten in het onderwijs. Ik was altijd een leek, dus toen ik de gelegenheid kreeg zelf wat met onderwijs te doen, heb ik die gepakt. Niet alleen om mee te kunnen praten, maar vooral omdat onderwijs zo belangrijk is voor de ontwikkeling en de toekomst van het land. In de acht jaar dat ik lid was van de Raad van Toezicht van het

'Techniekstudenten hebben zes jaar nodig voor hun studie'

Haagse ROC Mondriaan is nieuwbouw gerealiseerd en het imago van de school sterk verbeterd. Bij Siemens hebben we gepensioneerden gevraagd scholieren les te geven in techniek om hen duidelijk te maken dat pc's niet aan bomen groeien in China, maar dat de techniek waarmee ze dagelijks omgaan is gemaakt met mensenhanden. Dat gevoel is bij jongelui soms ver weg. Ze denken dat software alles doet, maar zonder hardware gebeurt er niets."

Maakindustrie

Nederland loopt niet achter op het gebied van technisch onderwijs, maar dat dreigt wel te gebeuren. "Waar wij bezuinigen, doen Duitsers en Fransen er een schepje bovenop. Zij hebben scherp in de gaten dat goede opleidingen een positieve invloed op de economie hebben. Het idee van de maakindustrie zit daar dieper tussen de oren, terwijl sommigen hier het bestaan ervan ontkennen. Onzinnig! Er is juist ongelooflijk veel maakindustrie in Nederland,. Lang niet iedereen weet dat, omdat bijvoorbeeld veel MKB-bedrijven te bescheiden zijn over hun

aandeel daarin." Mede daardoor hebben, volgens Van Pernis, ook politieke partijen vaak te weinig kennis van de rol die deze bedrijven spelen op het gebied van economische ontwikkeling, innovatie en klimaatoplossingen. "FME heeft het boekje '1001 Klimaatoplossingen' uitgegeven en een catwalk in de Tweede Kamer gemaakt om politici tijdens een soort 'modeshow' van technologische producten te informeren, zodat ze zich voortaan met meer kennis van zaken kunnen uiten."

Vernieuwing Bouw

Als heel uitdagend ervaart Van Penis ook zijn functie als voorzitter van de organisatie Vernieuwing Bouw, de opvolger van de Regieraad Bouw. "De overheid wilde, na de bouwfraude, niet meer de voornaamste aanjager zijn van dit vernieuwingsplatform voor innovatie en cultuuromslag, maar de bouwsector zelf erbij betrekken. De nieuwe organisatie kent een publiek-private financiering en ik ben gevraagd als onafhankelijk voorzitter. De bedoeling is samenwerking, transparantie en contractvoorwaarden te verbeteren en innovaties te bevorderen

in de hele keten, van ontwerp tot sloop. Een compleet pakket, waaraan ik mijn hart kan ophalen”, zegt Van Pernis. Vanuit zijn eigen onderneming Vapecon bv stuurt hij zijn eigen nevenfuncties aan, waaronder commissariaten bij Aalberts Industries, ASMI en Batenburg Beheer en het voorzitterschap van Dutch Space. “Aalberts is een internationale fabrikant van machineonderdelen, zoals knelfittingen en koppelingen, ASMI zit dicht bij de techniek die ik ook bij Siemens tegenkwam. Alweer vanwege het voor mij belangrijke tegenwicht, ben ik sinds september vorig jaar voorzitter van de Raad van Toezicht van het Vlietland Ziekenhuis in Schiedam. Ik kende de gezondheidszorg van de apparatuurkant, maar leer die sector nu op een andere manier kennen. Het Vlietland is een problematisch ziekenhuis wat financiën betreft. Gelukkig is de toestand al aanzienlijk verbeterd. Het blijft een maximale uitdaging en dat moet het voor mij ook zijn. Dat was ook zo vlak na mijn aantreden bij de GGZ Delfland. In de kranten stonden berichten over omkoping en intimidatie. Dat vergde snelle actie en inmiddels zijn we weer in normaal en goed vaarwater terechtgekomen.”

Van Pernis vindt de wereld van de gezondheidszorg spannend. “Ziekenhuizen bevinden zich in vergelijking met het bedrijfsleven nog in het stenen tijdperk.” Verdergaande privatisering kan daarin verandering brengen. “In Duitsland heeft de zorgsector meer vrijheid. Privéklinieken mogen daar wel over bedden beschikken, waardoor patiënten na een ingreep kunnen blijven voor verdere

verzorging. Dankzij die klinieken zijn de publieke ziekenhuizen in Duitsland flink opgewaardeerd. Bij ons overheerst de angst dat de zorg voor de onderkant van de bevolking vermindert wanneer privéklinieken meer ruimte krijgen. Dat begrijp ik niet. Publieke ziekenhuizen

‘Ziekenhuizen bevinden zich nog in het stenen tijdperk’

moeten verplicht goede zorg blijven leveren, maar ik weet zeker dat die zelfs verbeterd door de ‘concurrentie’ van meer privéklinieken. Daar profiteert de onderkant van! Het kan bovendien beter voor minder, daar ben ik van overtuigd. Door dure scanners 18 in plaats van zes uur per dag te gebruiken spaar je heel wat kosten”, zegt Van Pernis, die goede hoop heeft dat de nieuwe minister van Gezondheid, Edith Schippers, bereid is het tij te helpen keren.

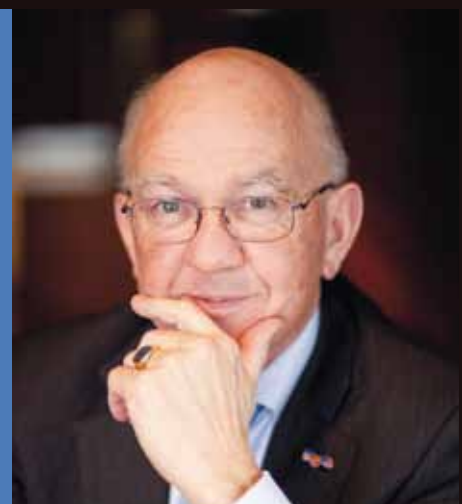
Ambassadors Club

Ook in voetbal heeft Van Pernis een tegenwicht voor de techniek gevonden. “Vier jaar geleden ben ik toegetreden tot de compleet nieuwe Raad van Commissarissen van Feyenoord, die ervoor heeft gezorgd dat de financiële situatie, die in 2007 een groot drama was, nu transparant en beheersbaar is. Met steun van de Vrienden van Feyenoord.” Na even nadenken zegt Van

Pernis. “Ik kan me geen leven zonder al die functies voorstellen. Ik geniet ervan. Na mijn pensionering dacht ik het zonder secretaresse af te kunnen, maar dat is niet zo. Daar is het te druk voor. Ik was het al van plan in mijn Siemenstijd, maar inmiddels heb ik samen met iemand anders de Ambassadors Club opgericht, een platform voor oud-directeuren/eigenaren en/of bestuurders uit het bedrijfsleven die elkaar willen blijven ontmoeten en met hun kennis en ervaring culturele instellingen willen ondersteunen. De eerste aanvragen, zelfs van nog niet gepensioneerden, zijn al binnen. Vanaf 60 geven we dispensatie”, lacht Van Pernis.

Beschouwt hij zichzelf ten slotte, terugkijkend, als een goede bestuurder? “Een goede leider geeft zijn mensen zoveel mogelijk vrijheid. Bij Siemens hield ik geregeld op vrijdagmiddag ‘directe gesprekken’. Dan mochten jonge medewerkers veertig minuten tegen me aanpraten over de dingen waarmee ze bezig waren. Ik leerde er veel van en zij onderkenden dat wij oor hadden voor hun creativiteit. Dat motiveerde hen. Daar zijn fantastische dingen uitgekomen. Ik gaf de horizon aan waar wij als bedrijf naartoe moesten, maar de weg er naartoe stond niet vast, zolang het langetermijndoel maar in de gaten werd gehouden. In dat licht bezien is mijn eerste baan bij Siemens de beste geweest. Ik moest het maar uitzoeken en kreeg daardoor de kans te leren van mijn fouten”, besluit Van Pernis. 🎓

Ing. Martin van Pernis is na zijn studie elektrotechniek in 1970, na een periode in Duitsland, bij Siemens Nederland begonnen in de telecommunicatie (straalverbindingen). “Ik probeerde altijd buiten de landsgrenzen te gaan en kwam via de booreilanden op de Antillen en in Suriname terecht. Ik heb keurig het carrièrepad gevolgd en zoveel mogelijk gebieden leren kennen en zien: van defensie tot gebouwentechniek en van verkeerstechniek en mobiliteit tot industrie. In 1987 kwam ik in de directie terecht en in 1996 in de Raad van Bestuur, waarvan ik in 2002 voorzitter werd. Bovendien was ik president van de Siemens Groep in Nederland. Tot 2009 heb ik als Spreker de Noordwest-Europese landen (Groot-Brittannië, Scandinavië en de Baltische staten) onder mijn hoede gehad.” Vanuit zijn eigen onderneming Vapecon bv verricht hij een groot aantal nevenfuncties, waaronder commissariaten bij Aalberts Industries, ASM International, Dutch Space (voorzitter), Batenburg Beheer en Feyenoord Rotterdam BV. Sinds 1 januari 2010 is hij voorzitter van Vernieuwing Bouw In mei 2010 volgde zijn benoeming tot president van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs KIVI NIRIA. Daarnaast vervult Van Pernis maatschappelijke functies. In zijn presentaties spreekt hij over thema's als innovatie, ondernemerschap en leiderschap.

martinvanpernis@speakersacademy.eu